

Sygn. akt V GC 1007/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2014 r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR J. Dams

Protokolant: S. Poborczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2014 r. w Dzierżoniowie na rozprawie sprawy

z powództwa :

S. F.

przeciwko:

(...) S. A. w S.

o zapłatę 1.879,44 zł

I. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.635,70 zł (jeden tysiąc sześćset trzydzieści pięć złotych siedemdziesiąt groszy) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 15 października 2013 r. do dnia zapłaty

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 410,47 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt V GC 1007/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 października 2013r. S. F., prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) z/s w D., domagała się od (...) S.A. w S. zapłaty kwoty 1 879,44 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 15 października 2013r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu żądania podała, że nabyła od L. P. (poszkodowanej w zdarzeniu drogowym z dnia 29 sierpnia 2013r.) wierzytelność względem strony pozwanej - jako ubezpieczyciela sprawcy szkody (OC) - o zapłatę odszkodowania za naprawę pojazdu F. (...) o nr rej. (...) oraz najem pojazdu zastępczego w okresie naprawy (od 2 października 2013r. do 12 października 2013r.). Powódka - która w ramach swojej działalności naprawiała pojazd poszkodowanej, jak również wynajęła jej pojazd zastępczy - obciążyła poszkodowaną kosztami naprawy w kwocie 3 311,33 zł brutto (faktura Vat nr (...)) oraz kosztami najmu w kwocie 1 230 zł brutto (faktura Vat nr (...)). Tymczasem strona pozwana, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, przyznała i zapłaciła odszkodowanie w kwocie 2 169,89 zł tytułem kosztów naprawy i w kwocie 492 zł tytułem kosztów najmu zastępczego. Powódka domagała się zatem w procesie zapłaty różnicy.

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 grudnia 2013r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. Wskazała, że odszkodowanie z tytułu naprawy pojazdu zostało przez nią określone według średnich cen rynkowych i jest ono adekwatne do wysokości poniesionej szkody. Według jej oceny stosowanie przy naprawie nowych części zamiennych jest możliwe tylko pod warunkiem konieczności i niezbędności takiej właśnie naprawy. Stąd korekta wystawionej przez

powódkę faktury. Za uzasadniony uznała też 4-dniowy okres najmu zastępczego, uwzględniający stawki poniesione przez poszkodowaną (2 dni najmu związane z technologią naprawy oraz dodatkowo 2 dni organizacyjne).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2013r. pojazd F. (...) o nr rej. (...), należący do L. P. (nie prowadzącej działalności gospodarczej), uczestniczył w kolizji drogowej, w wyniku której uległ on uszkodzeniu w zakresie prawego tylnego błotnika – nadkola, tylnego prawego koła - felgi i zawieszenia oraz częściowo tylnych drzwi i zderzaka.

Sprawcą szkody była osoba trzecia, legitymująca się ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych udzielonym przez (...) S.A. w S., polisa (...).

(dowód: okoliczności bezsporne;

protokół szkody, k.17;

kalkulacja naprawy w aktach szkody (...)

Poszkodowana oddała pojazd do naprawy w warsztacie powódki S. F., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) z/s w D..

Po przeprowadzonej naprawie powódka wystawiła dla pozwanej fakturę Vat nr (...) z dnia 14 października 2013r. na łączną kwotę **3 311,33 zł brutto**, według której m.in. wartość części zamiennych wyniosła 1 153,38 zł brutto – w tym wartość tarczy koła tył 939,72 zł brutto (powódka uwzględniła w tej cenie marżę własną w kwocie ok. 250 zł – 350 zł), jak również zastosowano stawkę za 1 rbg pracy blacharza i mechanika w kwocie 125 zł netto (153,75 zł brutto) oraz za 1 rbg lakiernika w kwocie 135 zł netto (166,05 zł brutto).

W okresie naprawy, tj. od 2 do 12 października 2013r. poszkodowana korzystała z pojazdu zastępczego, wynajętego jej przez powódkę. S. F. wystawiła na tej podstawie fakturę Vat nr (...)r. na kwotę **1 230 zł brutto**, uwzględniając stawkę 100 zł netto za jeden dzień najmu i okres 10-ciu dób.

(dowód: faktura Vat nr (...), k.9;

kosztorys powódki z 24.09.2013r., k.13-16;

twierdzenia powódki w piśmie z dnia 7.08.2014r., k.101v.;

faktura Vat nr (...), k.8;

oświadczenie z dnia 12.10.2013r., k.7)

W dniu 3 października 2013r. powódka wysłała do pozwanej korespondencję elektroniczną, zawierającą udzielone jej przez poszkodowaną upoważnienie do wypłaty odszkodowania oraz kosztorys naprawy. Zwróciła się też o wyrażenie zgody na objęcie odszkodowaniem czterech sztuk tarczy koła zamiast jednej uszkodzonej; podała, iż ustaliła, że cena za jedną tarczę wynosi 480 zł netto.

Powódka nie otrzymała żadnej odpowiedzi na swojego e-maila.

W dniu 14 października 2013r. powódka wysłała pozwanej fakturę Vat za naprawę (obejmującą jedną tarczę koła) i najem pojazdu oraz oświadczenie poszkodowanej o użytkowaniu pojazdu zastępczego.

(dowód: e-mail z dnia 3.10.2013r., k.11;

e-mail z dnia 14.10.2013r., k.10)

Strona pozwana przeprowadziła postępowanie likwidacyjne. W jego wyniku ustaliła, iż wysokość należnego odszkodowania za naprawę wynosi **2 169,89 zł brutto**. W wycenie odnotowała m.in., że wartość części zamiennych zweryfikowała o 50 % wobec nie przedstawienia faktur źródłowych, potwierdzających wykorzystanie w naprawie części oryginalnych. Tytułem samych części zamiennych ustaliła odszkodowanie w kwocie 347,015 zł brutto (w tym wyceniła tarczę koła tył na 320 zł brutto). Przyjęła też stawkę za 1 rbg blacharza i mechanika w kwocie 95 zł netto (116,85 zł brutto) oraz za 1 rbg lakiernika w kwocie 100 zł netto (123 zł brutto).

Z tytułu najmu zastępczego ubezpieczyciel zapłacił odszkodowanie w kwocie **492 zł brutto**, uwzględniającej 4-dniowy okres najmu wg stawki określonej przez powódkę, tj. 2 dni najmu związane z technologią naprawy oraz dodatkowo 2 dni organizacyjne.

(dowód: kalkulacja naprawy w aktach szkody (...));

skorygowana faktura Vat nr (...), k.5;

pismo pozwanej z dnia 15.10.2013r., k.6)

Poszkodowana L. P. dokonała cesji swojej wierzytelności odszkodowawczej względem strony pozwanej na powódkę.

(dowód: upoważnienie do wypłaty odszkodowania z dnia 24.09.2013r., k.12;

oświadczenie poszkodowanej z dnia 14.02.2014r., k.51)

Wartość tarczy koła tylnego w F. (...), wykonanej ze stopów lekkich, wynosi 565,85 zł netto (695,99 zł brutto).

Niezbędny technologiczny czas naprawy pojazdu poszkodowanej, określony za pomocą oprogramowania A., mieści się w trzech dniach roboczych pracy po 8 godzin.

Średnie stawki za prace mechanika, lakiernika i blacharza na terenie D., w warsztatach nie posiadających autoryzacji poszczególnych marek, kształtują się na poziomie 100 zł netto za 1 rbg. Uwzględniając wyposażenie warsztatu powódki taka stawka może ulec zwiększeniu do 110 zł netto za 1 rbg.

Na terenie D. nie działa żaden autoryzowany warsztat F..

(dowód: opinia biegłego sądowego K. G., k.73-78, 146-154,

160-167)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie co do kwoty 1 635,70 zł, tj. za wyjątkiem żądania odszkodowania przekraczającego wartość tarczy koła tył ustaloną przez biegłego sądowego (939,72 zł - 695,99 zł = 243,73 zł).

W sprawie bezspornym było, że pozwana, która udzielała ochrony ubezpieczeniowej w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych sprawcy szkody, zobowiązana była do naprawy szkody L. P., wywołanej zdarzeniem z dnia 29 sierpnia 2013r., a odpowiadającej kosztom naprawy pojazdu F. (...) o nr rej. (...) oraz kosztom najmu pojazdu zastępczego w okresie naprawy. Wierzytelność o zapłatę odszkodowania za tę szkodę powódka nabyła w drodze przelewu wierzytelności.

Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia, jaka kwota przysługiwała poszkodowanej, a w konsekwencji powódce z tytułu naprawy pojazdu, jak również z tytułu najmu zastępczego.

Podkreślić należy, że między stronami nie było sporu co do zakresu uszkodzeń i zakresu niezbędnej naprawy. Pozwana jednak przyjęła, że wynikające z faktury Vat za naprawę nr (...) koszty zakupu części zamiennych winny ulec obniżeniu

o 50 % z uwagi na nie przedstawienie przez powódkę faktur źródłowych zakupu tych części jako oryginalnych. Skorygowała również przyjęte przez warsztat powódki stawki za 1 rbg pracy blacharza, mechanika i lakiernika do wysokości ustalonych przez pozwaną średnich stawek rynkowych.

Niewątpliwie ma rację strona powodowa wywodząc, że przy rozstrzygnięciu o odszkodowaniu z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł k.c., odnoszących się do przepisu art.363 k.c., który w tego rodzaju ubezpieczeniach nakazuje przyjąć naprawienie szkody poprzez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej, oraz do przepisu art.361 § 1 i 2 k.c., który nakazuje przestrzegać zasadę pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego (por. uchwałę SN z 15.11.2011r., sygn. III CZP 68/01; uchwałę SN z 21.03.2003r., sygn. III CZP 6/03). Podzielić należy też stanowisko wyrażone w uzasadnieniu uchwały SN z dnia 13.06.2003r., sygn. III CZP 32/03, zgodnie z którym poszkodowany ma prawo wyboru warsztatu naprawczego i powierzenia mu naprawy swojego samochodu. Warsztaty mogą zaś posługiwać się różnymi cenami w zakresie tych samych lub podobnych prac naprawczych. Nie można jednak przyjąć, że poszkodowany będzie mógł domagać się jakichkolwiek poniesionych kosztów prac naprawczych samochodu. Uprawnienia poszkodowanego nie są bowiem absolutne. Powstaje potrzeba odpowiedniej selekcji takich kosztów i ich odpowiedniej weryfikacji na podstawie zobiektywizowanych kryteriów, jakimi są np. stawki stosowane przez warsztaty określonej kategorii na danym rynku lokalnym. Poszkodowany, zgodnie z art.354 § 1 k.c. oraz art.355 § 1 k.c., obowiązany jest dołożyć należytej staranności przy wyborze zakładu naprawczego i działać tak, jak jest „ogólnie wymagane” w stosunkach danego rodzaju. Od racjonalnie działającego poszkodowanego należy zatem wymagać, aby dbał w identyczny sposób o interesy drugiej strony zobowiązania, jak o swoje własne. Można więc stwierdzić, że racjonalny uczestnik obrotu gospodarczego będzie optymalizował swoje wydatki, szukając warsztatu oferującego optymalną cenę za pożądaną przez siebie jakość. Można również wymagać, aby podmiot danego stosunku zobowiązaniowego zorientował się, czy inne warsztaty oferują tak samo wysokie stawki i ceny. W przeciwnym razie narazi się na zarzut przyczynienia się do zwiększenia rozmiarów szkody (art.362 k.c.).

Strona pozwana zakwestionowała w sprawie – w zakresie kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu – zarówno wysokość stawek za pracę mechanika, blacharza i lakiernika, jak i w istocie cenę tarczy koła tylnego. Sąd – w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej K. G. – ustalił, że średnie stawki za prace mechanika, lakiernika i blacharza na terenie D., w warsztatach nie posiadających autoryzacji poszczególnych marek, kształtują się na poziomie 100 zł netto za 1 rbg. Uwzględniając wyposażenie warsztatu powódki taka średnia stawka może ulec zwiększeniu do 110 zł netto za 1 rbg. Na terenie D. nie działa jednak żaden autoryzowany warsztat F., a stawki w innych autoryzowanych warsztatach kształtują się na poziomie 120 i 130 zł netto ((...)) oraz 135 zł netto (Centrum D. S.). Nadto w oparciu o opinię biegłego Sąd ustalił, że wartość tarczy koła tylnego w F. (...), wykonanej ze stopów lekkich, wynosi 565,85 zł netto (695,99 zł brutto).

Odnosząc powyższe ustalenia do przedmiotu i podstawy rozpoznania ocenić należało, że w realiach konkretnej naprawy pojazdu L. P., nie można poszkodowanej postawić zarzutu przyczynienia się do zwiększenia rozmiarów szkody poprzez zaakceptowanie stosowanych przez powódkę stawek za 1 rbg pracy blacharza, mechanika i lakiernika, jednakże zarzut taki będzie zasadny co do ceny zakupionej u powódki części zamiennej – tarczy koła tylnego. Przede wszystkim podkreślić należy, że przy szkodach rozliczanych w ramach OC brak jest podstaw prawnych, aby wysokość odszkodowania ustalana była w oparciu o uśrednione stawki, albowiem prowadziłyby to w efekcie do oceny danej sytuacji w ujęciu abstrakcyjnym, a nie w odniesieniu do konkretnej naprawy. Jednak nie można na ubezpieczyciela sprawcy szkody nałożyć obowiązku zwrotu kosztów, które przekraczają normalne i zwykle przyjęte stawki na danym terenie w zakładach naprawczych danej kategorii, albowiem prowadzi to do naruszenia przepisu art.361 § 1 k.c. Z opinii biegłego wynika, że zaproponowane przez zakład powódki stawki za rbg pracy blacharza, mechanika i lakiernika przystają do lokalnego rynku w tym sensie, że oscylują w granicach stawek stosowanych przez autoryzowane warsztaty F. i S.. Jednocześnie na rynku (...) brak (...) zakładu (...), a warsztat powódki – choć nieautoryzowany – pod względem wyposażenia, jakości i kompleksowości usług dorównuje – z punktu widzenia przeciętnego klienta – tym autoryzowanym. Z uwagi na powyższe, a także mając na względzie, iż różnica wysokości stawek zastosowanych przez powódkę (125 zł netto i 135 zł netto), a stawek uznanych przez biegłego za średnie dla warsztatów odpowiedniej

kategorii dla zakładu powódki (110 zł netto) nie jest znaczna, a na pewno nie rażąco wygórowana - w ocenie Sądu nie można w okolicznościach sprawy stawiać poszkodowanej skutecznie zarzutu, iż koszty naprawy, w zakresie zaakceptowanych przez poszkodowaną stawek usług, nie były kosztami celowymi i ekonomicznie uzasadnionymi. Zatem stanowią one element szkody podlegający w całości naprawieniu przez stronę pozwaną.

Rozumowania takiego nie można jednak już zastosować co do ceny sprzedaży tarczy koła tylnego. Zaoferowana przez powódkę cena sprzedaży (939,72 zł brutto) przekracza bowiem ustaloną przez biegłego w oparciu o system A. wartość tej części zamiennej o 243,73 zł (wg A. jej cena to 695,99 zł brutto). Nadto Sąd dostrzegł, że w e-mailu z dnia 3 października 2013r. powódka sama wskazywała ubezpieczycielowi, iż ustaliła wysokość ceny za taką tarczę na kwotę 480 zł netto, a więc 590,40 zł brutto. W kontekście tych ustaleń zastosowanie przez powódkę marży w granicach 250 zł – 350 zł (w zależności od faktycznej ceny nabycia tarczy przez powódkę – nie przedstawiono w tym zakresie faktury źródłowej) ocenić należało jako wykraczające poza celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy, do pokrycia których zobowiązana jest strona pozwana.

Sąd za opinią biegłego K. G. ocenił natomiast jako celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty związane z 10-dniowym najmem zastępczym pojazdu. Strona pozwana nie kwestionowała stawki za jeden dzień najmu (100 zł netto) - art.230 k.p.c. – a jedynie jego okres. W jej ocenie technologiczny czas naprawy wynosił 2 dni, a dwa dodatkowe dni uzasadniały kwestie organizacyjne. Biegły G. jako technologiczny czas naprawy przyjął 3 dni po 8 godzin, a dodatkowo wskazał na czas niezbędny z punktu widzenia obrotu dokumentów (gł. kosztorysu). Jak wynika z akt sprawy, powódka wysłała pozwanej kosztorys naprawy w dniu 3 października 2013r. i nie doczekała się żadnej odpowiedzi, w związku z czym 10-dniowy okres pozostawiania pojazdu poszkodowanej w warsztacie, a zatem i najmu pojazdu zastępczego (z uwzględnieniem okresu oczekiwania na odpowiedź pozwanej oraz 5-dniowego tygodnia pracy w zakładzie powódki - 3 spośród 10 dni były wolne)) należało uznać za celowy.

Sąd ostatecznie przyjął zatem ceny części wskazane przez biegłego, a stawki pracochłonności w kwotach wynikających z kosztorysu powódki. Zarzut związany z arbitralnym obniżeniem cen za części zamienne o 50 %, wywodzony z braku faktur źródłowych, w ogóle nie zasługiwał na uwzględnienie – także wobec ustaleń biegłego, że w zakresie dokonanej naprawy brak na rynku innych elementów niż oryginalne części F. (k.76).

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w pkt I i II sentencji wyroku z dnia 8 października 2014r. O odsetkach orzeczono na podstawie art.481 k.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art.98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art.100 k.p.c. Powódka, która wygrała spór w części 87 %, poniosła koszty procesu obejmujące koszty zastępstwa prawnego według stawki minimalnej w kwocie 600 zł, całą opłatę stosunkową od pozwu (94 zł) i opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17 zł). Wygrała zatem 618,57 zł kosztów. Z kolei pozwana, która wygrała spór w części 13 %, poniosła koszty procesu obejmujące koszty zastępstwa prawnego według stawki minimalnej w kwocie 600 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) oraz wydatki postępowania związane z wynagrodzeniem biegłego (930,93 zł + 52,84 zł = 983,77 zł). Wygrała zatem 208,10 zł kosztów. Różnica tych „wygranych” wynosi zatem zasądzone na rzecz powódki 410,47 zł.

Dodać jeszcze należy, że wobec orzeczenia po wyroku z dnia 8 października 2014r. o dalszym wynagrodzeniu biegłego w kwocie 180,18 zł (postanowienie z dnia 13 października 2014r.), będzie ono także podlegało pokryciu z zaliczki pozwanej.